

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розкрито сутність поняття “фінансові потоки підприємства”. Охарактеризовано основи організації процесу управління фінансовими потоками підприємства, досліджено його принципи та етапи. Розглянуто головні завдання та цілі оптимізації фінансових потоків. Проаналізовано шляхи підвищення ефективності управління фінансовими потоками на підприємстві.

Ключові слова: фінансові потоки, оптимізація, фінансові ресурси, управління фінансовими потоками.

Abstract

The essence of the concept "financial flows of the enterprise" has been disclosed. The basics of organizing the process of financial flow management at the enterprise have been characterized, and its principles and stages have been examined. The main tasks and goals of optimizing financial flows have been considered. Ways to enhance the efficiency of financial flow management at the enterprise have been analyzed.

Keywords: financial flows, optimization, financial resources, financial flow management

Вступ

У сучасних умовах існування, коли фінансова стійкість багатьох вітчизняних підприємств знаходиться під загрозою, фінансові потоки підприємства повинні бути ключовим об'єктом аналізу та управління.

Однією з головних умов для досягнення фінансової стабільності на підприємстві є постійний приплив коштів. Недостатній рівень фінансових ресурсів є ознакою можливих фінансових труднощів. З іншого боку, надмірний залишок фінансових ресурсів може свідчити про можливі збитки, спричинені перш за все упущеною можливістю вигідного вкладання коштів та отримання додаткового прибутку. У такому разі стає актуальним проведення оцінки ефективності управління фінансовими потоками на підприємстві.

На сьогодні можна відзначити, що багато підприємств приділяють недостатньо уваги плануванню та управлінню фінансовими потоками. Ця ситуація пояснюється тим, що традиційні методи стають менш ефективними в умовах ринкової економіки, а зарубіжні підходи до управління фінансовими потоками не завжди підходять для української реальності. Це вказує на необхідність розробки та впровадження нових методів планування, аналізу та контролю фінансових потоків у сучасних умовах господарювання.

Виклад основних результатів дослідження

Сучасні підприємства стикаються з проблемою недостатнього фінансування та нерозумного використання коштів, що веде до втрати ринків збуту, проблем з платежами, і, у кінцевому підсумку, негативно впливає на їх конкурентоспроможність та може викликати банкрутство. Одним із ключових рішень для подолання цих проблем є створення ефективної системи управління фінансовими потоками, що дозволить оптимізувати використання фінансових ресурсів та забезпечити їх належний рівень в потрібний момент.

Система управління фінансовими потоками охоплює комплекс методів та стратегій, які сприяють організації ефективних економічних взаємин та керуванню рухом фінансових ресурсів з метою досягнення визначених цілей. Ця система є невід'ємною складовою загальної системи управління підприємством.

Серед основних функціональних характеристик фінансового потоку, які розкривають його економічну сутність та значення, можна виділити наступні:

- фінансовий потік є об'єктом управління фінансами будь-якого суб'єкта господарювання;
- головною функцією фінансового потоку є оптимізація формування, розподілу та ефективного використання капіталу підприємства;
- різноманітні форми та напрямки руху фінансових ресурсів в рамках певних суб'єктів господарювання визначають компоненти фінансових потоків;
- фінансовий потік визначається спрямованістю руху фінансових ресурсів відповідно до специфіки діяльності конкретного суб'єкта господарювання, що визначається його позицією в певному секторі економіки.

Головним завданням управління фінансовими потоками є забезпечення зростання і ефективного руху фінансових ресурсів, збалансованої оптимізації їх структури і значимості, з метою досягнення найвищих фінансово-економічних показників.

У системі управління фінансовими потоками підприємства використовуються специфічні методи, інструменти та підходи з боку фінансового відділу для цілеспрямованого й безперервного керування рухом грошових коштів з метою досягнення поставлених цілей. Процес управління фінансовими потоками охоплює ключові аспекти, такі як управління власним та залученим капіталом, оборотним та основним активами.

Ефективне та оперативне управління фінансовими потоками може гарантувати фінансову стабільність підприємства, знизити ризик неплатежів перед постачальниками та персоналом, збільшити привабливість для інвестицій та звільнити додаткові фінансові ресурси. В умовах ринкової конкуренції ці аспекти стають критичними фінансово-економічними характеристиками, які сприяють фінансовій стійкості та сприятливому економічному зростанню.

Організація процесу управління фінансовими потоками на підприємстві послідовно включає такі етапи: 1) регулярний аналіз фінансових потоків з використанням методик та інструментарію; 2) формування інформаційної бази та оцінка достовірності та об'єктивності вихідних даних; 3) послідовний аналіз фінансових потоків за попередні періоди, включаючи структурний аналіз та вплив фінансових потоків на фінансовий стан підприємства; 4) узагальнення результатів аналізу та визначення ключових факторів, що впливають на зміну чистого грошового потоку, а також виявлення можливих резервів для поліпшення тенденцій у русі грошових потоків; 5) розробка управлінських рішень на плановий період з метою оптимізації фінансових потоків підприємства; 6) забезпечення ефективного фінансового контролю за грошовими потоками підприємства у контексті різних видів операцій.

Метою оптимізації фінансових потоків є: збільшення впливу підприємства на грошовий потік з урахуванням особливостей виробництва; уникнення недостачі грошового потоку та досягнення фінансової стабільності; ефективний розподіл надлишкового чистого грошового потоку.

Для підвищення ефективності управління фінансовими потоками на вітчизняних підприємствах необхідно зробити наступне:

- запровадити систему розрахунку показників грошових потоків як мірила фінансової стійкості та платоспроможності;
- проаналізувати галузеві особливості руху грошових потоків;
- для забезпечення аналізу руху фінансових активів підприємств важливо визначати потоки в обліковій документації, зокрема, оперативні дані, що дозволяють забезпечити своєчасне й повне інформаційне забезпечення;
- розробити методику аналізу грошових потоків;
- розглянути фактори, що впливають на грошові потоки вітчизняних підприємств в умовах невизначеності та ризику.

Висновки

Отже, управління фінансовими потоками є складним процесом, який включає в себе систематичне управління рухом фінансових ресурсів або фінансових інструментів в рамках конкретної фінансової стратегії. Ця стратегія виникає в результаті прийняття управлінського рішення, яке враховує нормативно-правові вимоги і узгоджується з фінансовою політикою компанії.

Система керування фінансовими потоками підприємства охоплює низку методів і інструментів, які організовують економічні відносини, що регулюють рух фінансових ресурсів з метою досягнення визначених цілей.

Ефективне управління грошовими потоками на підприємстві має велике значення, оскільки його якість безпосередньо впливає на стійкість підприємства протягом конкретного періоду часу, а також на його здатність до подальшого розвитку і досягнення фінансового успіху у довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ареф'єва, О. В., Андрієнко, М. М., & Кравченко, О. Р. Управління фінансовим потенціалом підприємства. 2018. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dspace.nau.edu.ua/handle/NAU/44243>
2. Омельченко, О. В.; Вороновська, І. В. Формування фінансових ресурсів і засади управління фінансовими потоками на підприємстві в умовах невизначеності економічного середовища. *Подільський науковий вісник*, 2018, 2: 17-24.
3. Гаврилко, П. П. Вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства на сучасному етапі розвитку економіки України. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка*, 2016, 21, Вип. 3: 131-134.

Руда Лілія Петрівна – к.е.н., доцент кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: rudalist_ok@ukr.net

Белякова Катерина Сергіївна – студентка групи МФКД-216, факультет менеджменту та інформаційних технологій, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: belyakovakaterina001@gmail.com

Ruda Liliia - PhD, Assistant Professor of the Department of the Finance and innovation management, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: rudalist_ok@ukr.net

Katerina Belyakova – student of group MFKD-21b, Faculty of Management and Information Technologies, Vinnitsia National Technical University, Vinnitsia, e-mail: belyakovakaterina001@gmail.com